

Interview with Arthur Chapman

Leyla ES BAKİ

Marmara University, Institute of Educational Sciences, E-mail: esleyla@gmail.com

Arthur Chapman's first degree is in History (Trinity College, Cambridge 1989) and his post-graduate degrees are in Social and Political Science (MPhil, Trinity College, Cambridge, 1991) and History in Education (EdD, Institute of Education, University of London, 2009). He also studied for a PGCE in History and English at the University of East Anglia (1993).

He worked in education research and teacher education at the universities of Edge Hill (2010-13, Reader in Education), London (2008-2010, Lecturer History in Education), and Cumbria (2005-2008, Senior Lecturer, History in Education) before he joined the UCL Institute of Education in 2013. He also worked as a Head of Faculty, Head of History, and teacher of History, Media Studies, Sociology, and related subjects between 1993 and 2005 in Surrey and Cornwall before taking up a full-time university post. In addition, between 2000 and 2001 Chapman worked for Oxford University's Department for Continuing Education on summer school courses for adults.

He is also managing editor of the History Education Research Journal, series editor of The International Review of History Education, series editor of the UCL Press book series Knowledge and the Curriculum, and Deputy Director of the international open peer review journal Public History Weekly. He is a fellow of the Royal Historical Society and an Honorary Fellow of the Historical Association.

Leyla Es Baki: Education has been one of the most affected areas of life as well as the others after the COVID-19 outbreak. From your point of view, in what ways did pandemics affect students' learning and history education?

Arthur Chapman: I was thinking about this question and I'm not sure that I have got specific things to say about history, rather than about how it affected learning in general. I suppose there are some considerations that apply to history in particular. I mean, for example, in England, history is a very literacy-based study. Often working together in groups is very important for teachers because students can work with each other and support each other. And often a teacher moves around the class listening and noticing when students are struggling and then the teacher can intervene and make comments. But it's much more difficult when you have lots of children individually on screens. Sometimes we have the screen switched off. In some schools the policy was that you shouldn't require the students to show their homes I think, generally, the problems are for all subject areas. I can't think of specific

data or specific comments about history and also as well, I just speak to history teachers, so I don't know whether their problems are different from other teachers. It's been extremely damaging to education, as you would expect. It's the biggest disruption in history that I can think of to formal education systems. It's affected people in very different ways, depending on their economic position. I know that many people in private schools in England were able very, very rapidly to move online. They all had the technology, they had the resources, it was very possible. But in lower social and economic situations, it's much more difficult for both the teachers, who often don't have the resources and also the students. I suppose I can think of some ways in which history has been particularly impacted. I mean, quite a lot of the things that we deal with in history are quite difficult, quite emotionally challenging. And I know because one of the things I do in my job is work on the Holocaust and teaching and learning about the Holocaust. I know a lot of schools have simply not done it. They have not taught this topic because they are not comfortable teaching it by distance learning. They want to be in the room so they can support the students. You don't want to just get someone on zoom and then talk to them about genocide and then go away because it's emotionally disturbing for them. Lots of really negative impacts, I think, on education, but some positive things as well. I mean in university education, we're very used to using Zoom online platforms. Even so, we have got better. We've had to get better at doing it. But I think schoolteachers traditionally were not very good at online learning if I can generalize. Some people are very, very good at it but I would say, overall, school teachers did not use Skype very much or Zoom or Teams, and all of a sudden, they had to become much better at online learning. So maybe that's a positive.

Es Baki: I know. I agree that for some teachers, the classroom was their comfort zone. Undoubtedly, what humanity has experienced and actually is still experiencing can be considered as one of the milestones in human history. Should experts in the field of history education consider working on specific themes, i.e. the pandemic, natural disasters, climate crisis, etc., aiming to raise socially conscious world citizens through history with a multidisciplinary approach? What is your opinion on this?

Chapman: I think, yes, but also no. I mean actually, in truth, we do already teach about pandemics in some respects. So, for example, most English students learn about the Black Death, the Bubonic Plague. And I know that teachers who were teaching about that found it much easier this year because the students knew what a pandemic was and they thought, 'Oh, this is suddenly more interesting.' So, in a way, some of these things are already happened. But I think, actually - to go to the 'no' - it wouldn't be a good idea just to start teaching about pandemics. I think we should ask what is the COVID-19 part of? What is the bigger story? And the bigger story, I think, is the Anthropocene. The circumstance we've been in for the last 50 years, and we're only starting to realize, where global systems are being impacted in all sorts of ways. The pandemic is an aspect of this. I think many of the things that arose during the pandemic, for example, everyone suddenly noticed an improvement in air pollution because there were no factories. So, a lot of the things that came up in the pandemic also point to the Anthropocene and so larger issues than just the pandemic. I think we should definitely be teaching those things. I don't know what it's like in Turkey, but in England, history is always quite small-scale. It covers small time periods. We don't do millennia. We don't do thousands of years. Children don't know that that the era we've been in recently was the Holocene. They don't know because we don't teach them. Many teachers don't know what the Holocene is.

Many teachers don't know what the Anthropocene is. So, we don't teach that stuff. We teach 500 years or something. We go back a thousand years we don't go 10,000, 20,000, 30,000 years. And I think also we tend to do national history or European history. If you're lucky, maybe a little bit of Africa, a little bit of China. Possibly no China at all. So, I think history over larger timescales and on a global scale is necessary to understand the world we are in. The world that COVID is part of.

Es Baki: I would like to start with a quote which is my favorite when we discuss historiography in the class. “Until the lion learns how to write, every story will glorify the hunter.” From this perspective, how do you approach the idea with an aim to reach a point that is globally accepted as the standard criteria to teach the untold stories as well as, so to say, “the losers” instead of “the winners”?

Chapman: I have three thoughts about this. It's a really good question. And I agree it's important to do the things that you suggest.

The first thing I would say is that we already do it, in two ways. So, in England, it isn't just political history either. Traditionally history is just politics. It's just the story of the nation-state traditionally. But that's changed for some time in England, going back to the 1960s and the rise of gender history, social history, also labor history. So there were a lot of teachers who did history degrees in the 1960s and 70s and studied social history and wanted to teach it in their schools. And I think the curriculum in England is mostly political, but it has a social history, it has a cultural history, it has gender history already. So I think, yes, it's quite right. We shouldn't just do the kind of political history of the upper class in your country. It should be broader than this. We already do this too, to some extent, and it will be good to do more. So that's the first thing.

The second thing is. In our curriculum already, we have an interesting principle. So, if you look at their description of historical thinking in England, it's quite different from what you would find in America or what you would find in Canada. Actually, it's quite similar to what they have in Germany. So, in England, we have this concept ‘interpretation.’ Interpretation is a technical term for us. We have to do that and in Germany, they have to do ‘deconstruction’ which means the same thing. So in both England and Germany, if you're a history teacher you're obliged to expose your students to different representations and different narratives, and they're supposed to ask, ‘Why is it there's more than one story?’ We already try to look at different perspectives on the past as part of our required curriculum. So, in a way, I think we already do some of these things, but you're right, we need to do a lot more of it. For example, it was very obvious to people in the summer of 2020, with Black Lives Matter. It's quite obvious that our curriculum is Eurocentric, so we need to do much more to broaden the perspectives that we have. But I think a lot of teachers want to do this. They already understand the importance and value of doing it. But there's one thing we don't understand, which it would be good to try and understand, which is the question of indigenous perspectives. History is very rationalistic. History is quite an empiricist. It's a methodology for examining evidence. It's actually materialistic as well. So, it will be good in history lessons to look at the perspectives of indigenous peoples, just to explore a different way of understanding the world. I think history is very much an enlightenment frame of view. What does it look like if we try and see history from the perspective of Native Americans or from the perspective of Aborigines in Australia? What does it look like?

Es Baki: I totally agree and also it helps us to embrace the backgrounds of the students in the class because none of them are from the same background.

Chapman: It's probably the same in Istanbul, as in London. I have been in schools in various places in Cyprus, and various places. And often you have in the middle of the city many many languages spoken. The schools are very multicultural. The same in London. Mind you, there are parts of England where all the kids are the same, they all speak English only and they're all from the same background in the countryside.

Es Baki: Acknowledging the fact that historians or history education are not lawyers or judges of the past, but individuals should be the leaders and decision-makers of their own life and knowing what is told and what students are offered to read also construct a role model for students, what approach would fit best to make students' path lighter and brighter through history learning experience?

Chapman: Well, this is quite a difficult question. I mean, I think actually for a start, sometimes judgment is appropriate. I think sometimes moral reflection is appropriate. There are some things in history where the initial reaction of the children is just to be shocked and astonished because there's a lot of injustice in history. So, I think sometimes history teachers have to have these discussions about the right and the wrong of what has happened in the past. But I would accept that most of the time this is not what we do. Most of the time we're trying to be scientific and reason about what happened using evidence and always that it's difficult to be like that all the time because children often have a personal or a more moral response to something and we need to give them an opportunity to discuss this. So, a history teacher cannot just be a scientific historian. They have to be human being as well. But also as well, if you focus on research and reasoning and all of these things, it's actually quite boring. Children like stories, they like narratives. The encounter with the past should not just be a rationalistic one. It should be sometimes emotional or aesthetic. So, I think as a history teacher, you have to be able to deal with moral questions when they arise. Children want to know 'Why did they all die?' They want to know. Sometimes it's just beautiful or astonishing or amazing or frightening, and there's a kind of aesthetic. So, if you're a teacher, you have to be good at communicating the story. There's a kind of narrative skill. It's not just about being analytical. Having said all of that, I think really most of what we do in history is analysis and argument and reasoning. And the way to do it is to actually try and embody this. The teacher should not just be standing there saying, 'Learn this! Learn this! Learn this! And if you get it wrong...' They should be modeling the kinds of reasoning, the kinds of questioning that we want the students to do. So, a history teacher has to be good at dramatizing inquiry into the past and reasoning about the past. Dramatizing how to interrogate objects and how to draw conclusions. I think all the time we have to develop this persona, this representation of just what it is to be a historian. This is how we make it possible for the students to adopt the perspective of the historian.

Es Baki: From your point of view, what are the most common challenges that children have to overcome today while learning about the past? Do you think that educators/experts should also involve children when making a decision about history education? How do you approach history education at early age? How should it be constructed?

Chapman: So, to start with the last question, my experiences have been in secondary history. I was a teacher of older children, so I don't know a lot about younger children. But I would say that my colleagues - I have colleagues who do research younger children - they tend to adopt the same method that I do. So, I don't think I would teach younger children particularly differently. I think it's still the same idea. We want to get them to ask questions. We want to work with stories, narratives, the remains of the past, evidence, traces, things like that. I think literacy is a big issue with younger children, but I don't think the methodology is profoundly different. I think it's quite similar with older children and younger children. It's just to do with the degree of complexity, the amount of knowledge you have, and the literacy levels. I think history teaching is about getting people to ask questions, engaging them in an inquiry. So, I think we can do this with younger children, as well as with older ones, but I'm not an expert on young children.

What are the difficulties and barriers for children? There's a lot of them that could be discussed, many barriers. I mentioned one - literacy is one. History is a slightly unusual thing. you can't visit the past. It's finished. History is quite abstract. Many children find it too difficult to find it interesting because, first of all, it's about dead people, so they think 'It doesn't have any importance. They're dead. Why do we have to do this? I'm interested in things that are alive.' And that's not unreasonable, because you want to know about things that are happening in your world and that matter in your world. Why should you study this thing that used to be the world centuries ago? So, there are literacy barriers. There's the perception that history is not relevant because it's finished. There's the fact that history is abstract. As a history teacher, you have to try and create this world for children. To help them to understand and imagine and visualize a different world from the past. And I think that's harder than if you're a geography teacher. If I'm teaching geography and I'm studying rivers, we can go to the river. We can stand in the river. If I'm studying the past, all we have are bits and pieces, fragments, traces, and we have to try and reconstruct, reimagine. So those are some difficulties - literacy, the abstract nature of it, the relevance of it. Students seem to think it's irrelevant often. Another problem is parents. Quite often parents say to children 'History? No, it's not going to get you a job. Do mathematics. Do science.' So, actually parents often don't help and I've had students who loved history - they really liked it - but they quit. In England, you can stop history when you're 14 years old. They quit because their parents said to them, 'You need to become a doctor. What you need is physics, chemistry, and mathematics.'

So those are some of the many problems. And I suppose, as well, there are cultural issues as well. So, if you're studying things that students don't think are part of their world or part of their tradition, not only are other people dead, but they're not people like them. If you're studying the French aristocracy or something, what does that mean to a child in the middle of London in a poor area?

So, should you ask students what they want to study? Sometimes, but I don't think about it all the time, because many of the problems aren't to do with things they can change. It still is a good idea, I agree to listen to pupils, because if you don't, how do they make sense of what you're teaching? You have to listen to them, you have to understand their perspective, and you should also respect their interests and try to find out what interests them. But I've already said as well, I think that history is all about asking questions, so it's important to know what questions students want to ask as well. Definitely, definitely listen to children. And I think in any case you have no choice. Teaching and learning are always a negotiation. If I say to them, 'We're going to learn this!' if it doesn't interest them, they aren't

going to learn very well. So I think education is inherently a dialogue. It's a dialogue. But some of the things I don't think the children necessarily understand, let's say my teaching methodology. I don't think I would ask them to tell me how to teach. I would listen to them and understand what worked and what didn't work for them.

Es Baki: Like to supply and also like to answer the needs, you need to know what is demanded by them. So that's why dialogue is important. And one of the challenges maybe because this is also what I have observed, and I don't know if you agree or not, but students have a tendency to see things in a linear perception, for example before the French revolution stuck in their mind. The other event does not start, so they have to stop it. I had a student asking me 'Miss, please tell me when exactly the enlightenment started and when exactly it ended?' There is no answer for this question, but they always see it as linear, not circular. So, they do not make connections. So maybe this is one of the challenges.

Chapman: Yes, that's a really important thing, which I haven't mentioned. Yes, you're quite right. So, I mean, another barrier to understanding history and to learning about it is to do with the conceptual demands of learning history. So, like you say, historians talk about quite abstract things like time periods and eras with a common feature, like the Enlightenment or something like that. And we talk about these big things, which he cannot directly experience, the French revolution, the industrial revolution. They're quite hard to deal with. And, also, children's ideas about the world tend to be based on their direct experience of the world and the past is not something you can experience. So, their ideas about how we can get knowledge don't necessarily work in history. And, also, in the past, people lived differently. They have different values, different beliefs and it's quite hard to explain them. So if you're a child you have a lot of conceptual demands in history and a lot of things that you have to learn. But I mean, this is just a challenge for the teacher. We need to be aware of these things and to pay very close attention to what our children say. I think there's always a feedback loop as a teacher. You're always watching and asking, 'Are they understanding me?' You're always listening to what they're saying.

Es Baki: In general, among children, there is a tendency to feel closer to history or literature when they do not feel comfortable with science or math lessons. Is it the failure of how history is represented or is it children's failure? What do you think?

Chapman: Probably all of these things. So, cultural perceptions of history, how history is understood. is a big barrier to history education. And it's because history means many different things at the same time. So, often, and it's the same in Turkey and England and everywhere, politicians think history is about making positive citizens who identify with their country. That's what they think. I don't think of history like that. I think of history as an inquiry, an investigation, a process of reasoning. So, if you think history is just about telling a positive story about your country so that you can feel proud - and a lot of politicians think this and a lot of parents do as well - then it's understandable that they think history has limited uses. What does it do? It tells you a story. It makes you feel good. Okay. That's it. Part of the cultural representation of history is the problem because it means different things to different people. As well, sometimes people get really quite angry with you if you teach history, analytically, they think, what do you mean questioning our stories? Our government has this phrase, they talk about 'trashing the past.' They say the historians are 'trashing the past' just because they

ask questions. And like with these debates about statues. Should you take down statues. Often people talk as if the past was the statute. The statute is a representation of the past. So partly it's a social issue, partly a cultural construction. Also, many parents don't have a very strong history education, so if their children don't understand what history is, that's not surprising.

Es Baki: Every year, at the beginning of the academic year I ask my students to share their expectations in the history lesson with me and mostly what they expect is to get lost in the past events which they consider too far from what they experience today. It seems that the education we offer prevents them from making connections. What would your suggestions be to the educators at this point?

Chapman: There are two issues, I think, here, and it's to do with the distance, isn't it? That the kids perceive the past as being distant and irrelevant to them. It doesn't have any connection to them.

There's one danger, which is to think 'We must make sure we teach them really relevant history, none of this old stuff. We must teach them things that are very close to now.' Sometimes people think this is what you should do, and this is a mistake, I think. It's a mistake because all of human history is about human beings and human societies and human cultures, and, therefore, it is relevant to everybody. It's just a question of helping children see this. So, the first danger I think is to respond to children's sense that the past is different by trying to get rid of the difference and just teach them modern things. Sometimes people try to do that. This is a mistake, I think.

But I think there is a very good answer to your question because there are researchers who have found the answer. There are studies by a group of people at Amsterdam University of Applied Sciences. There's somebody there who I've worked within the past called Professor Arie Wilschut and his colleagues Dr. Dick van Straaten and Professor Ron Oostdam. These researchers have done a number of different studies about relevance and how we can make the past relevant to students.¹ The positive statistically significant findings of their intervention studies show that if you deliberately and frequently make links between the past and the present and if you discuss similarities and differences between them, this has a really positive effect on children's motivation and perceptions of history. So, I think there are things teachers can do, even if you're teaching ancient history or something that seems totally dead to students. If you can find ways of making connections to things that they care about in the present. And if you deliberately do this in your teaching, the studies from Amsterdam show, there are likely to be positive effects. And, also, it's common sense, isn't it: make links to the students and they will feel connected.

¹ For example: van Straaten, D., Wilschut, A., & Oostdam, R. (2016). Making history relevant to students by connecting past, present and future: a framework for research. *Journal of Curriculum Studies*, 48(4), 479-502. <https://doi.org/10.1080/00220272.2015.1089938>; van Straaten, D., Wilschut, A., & Oostdam, R. (2018). Measuring students' appraisals of the relevance of history: the construction and validation of the relevance of history measurement scale (RHMS). *Studies in educational evaluation*, 56, 102-111. <https://doi.org/10.1016/j.stueduc.2017.12.002>; van Straaten, D., Wilschut, A., & Oostdam, R. (2018). Exploring pedagogical approaches for connecting the past, the present and the future in history teaching. *Historical Encounters*, 5(1), 46-67; van Straaten, D., Wilschut, A., & Oostdam, R. (2019). Connecting past and present through case-comparison learning in history: views of teachers and students. *Journal of Curriculum Studies*, 51(5), 643-663. <https://doi.org/10.1080/00220272.2018.1558457>;

Es Baki: Other than the exceptions, considering the fact that mostly every culture integrates “their” past in history education, do you think that it is an obstacle to a global understanding of history or an advantage? Speaking of the cultural aspect, do the events or a systematic approach to any event matter in history education? What is your point of view?

Chapman: Well, there are two things. One of them is just a personal perspective on it. And then the second one is a philosophical perspective.

So, personally, I've always been quite hostile to this notion that ‘we’ should just teach ‘our’ history and that's because I have lived in many different countries, so I don't know who ‘we’ are. So, I've lived in Spain and Venezuela and America and my parents spent much of their life in Saudi Arabia, also Cyprus. So, I've lived in many places and because of this personal background, my preference really is for a more cosmopolitan approach to teaching. I don't really like ‘nationalizing the past’. The past was never simply one nation. It was always a global system, so that's my personal perspective.

And then philosophically, I think, going back to some of the things we discussed earlier - COVID-19, the rise of China, the Anthropocene - I think the world we live in cannot be understood at the level of the nation-state. It's a global world within inter-connections. You can see how rapidly COVID spread. You can see when Chernobyl happened people in England within one day were feeling the effects. So, I think it's a problem if history is simply the national story or the story of your group. And, also, for another reason. I'm in England, I'm an English citizen, but I've lived in many places. The same is true for many of the students. So, you can't say ‘We are in England, or we are in Turkey, therefore we teach the national story,’ because the class will contain many nationalities, many possible pasts. So, I think it's true that most places nationalize the past and we have to stop that, in my opinion. I think we can have classes in loving your country. You can have classes in civics. Fine. Okay. No problem. But that's not history.

And I think you can do it in lots of ways. Everyday life all the time is pointing to these historical questions about interconnection. So, I love doing it with food with students. I just talk about the food they're eating and then say, ‘Oh, this is interesting, did you know the grains you are eating now come from Iraq, from the Fertile Crescent. And the tomato, the tomato is from South America.’ All the time, even the most basic daily aspects of life connect you to large global processes. And I think in history, we should be exploring those because as we've seen in the last year, as we see with global warming, as we see with all the catastrophes and the opportunities we face and that will shape the future of our children, it's a global thing.

Es Baki: Thank you so much for your answers and for your time.

Chapman: Thank you for the questions.

This page left blank...

Arthur Chapman ile röportaj

Leyla ES BAKI

Marmara Üniversitesi, Eğitim Billimleri Enstitüsü, E-posta: esleyla@gmail.com

Arthur Chapman'ın lisans derecesi Tarih (Trinity College, Cambridge, 1989) ve yüksek lisans dereceleri Sosyal ve Siyasal Bilimler (MPhil, Trinity College, Cambridge, 1991) ve Eğitimde Tarih (EdD, Institute of Education, University of London, 2009) üzerinedir. Ayrıca East Anglia Üniversitesi'nde Tarih ve İngilizce alanında PGCE eğitimi aldı (1993). Edge Hill (2010-13, Reader in Education), Londra (2008-2010, Lecturer History in Education) ve Cumbria (2005-2008, Kıdemli Öğretim Görevlisi, Eğitimde Tarih) Üniversitelerinde eğitim araştırmalarında ve öğretmen eğitiminde çalıştı. 2013 yılında UCL Eğitim Enstitüsüne katıldı. 1993-2005 yılları arasında Surrey ve Cornwall'da Fakülte Başkanı, Tarih Başkanı ve Tarih, Medya Çalışmaları, Sosyoloji ve ilgili konularda öğretmen olarak çalıştı. Ayrıca, 2000 ve 2001 yılları arasında, Oxford Üniversitesinin Sürekli Eğitim Departmanında yetişkinlere yönelik yaz okulu kurslarında çalıştı.

Ayrıca History Education Research Journal'ın yönetici editörü, The International Review of History Education'da ve UCL Press kitap dizisi Knowledge and the Curriculum'da dizi editörü ve uluslararası açık hakemli dergi Public History Weekly'nin Direktör Yardımcısıdır. Kraliyet Tarih Kurumu üyesi ve Tarih Derneği Onursal Üyesidir.

Leyla Es Baki: COVID-19 salgını sonrası hayatın en çok etkilenen alanlarından biri de eğitim oldu. Sizin açınızdan pandemi öğrencileri ve tarih eğitimini nasıl etkiledi?

Arthur Chapman: Bu soruyu düşünüyordum ve genel olarak öğrenmeyi nasıl etkilediğinden ziyade tarih hakkında söyleyecek belirli şeylerin olup olmadığından emin değilim. Sanırım özellikle tarih için geçerli olan bazı düşüncelerim var. Örneğin, İngiltere'de tarih eğitimi daha çok okuryazarlık temelli bir çalışmadır. Genellikle öğrenci grupları halinde birlikte çalışmak öğretmenler açısından çok önemlidir çünkü öğrenciler birbirleriyle etkileşim kurup birbirlerini destekleyebilirler. Çoğu zaman bir öğretmen sınıfın içinde gezinir, sınıfı dinler ve öğrencilerin ne yaptığının farkındadır, sonrasında akışa müdahale edebilir ve çalışmalar hakkında yorum yapabilir. Ancak ekranlarda, tek tek çok sayıda öğrenciniz olduğunda bu durum çok daha zor

oluyor. Bazen kameraları kapatıyoruz. Bazı okullardaki politika, öğrencilerden evlerini göstermelerini istememeniz yönündeydi. Bu yüzden, genel olarak problemlerin tüm dallar için geçerli olduğunu düşünüyorum. Tarihle ilgili belirli verileri veya yorumları düşünemiyorum ve ayrıca, sadece tarih öğretmenleriyle konuştuğum için sorunlarının diğer öğretmenlerden farklı olup olmadığını bilmiyorum. Tahmin edersiniz ki COVID-19 eğitime son derece zarar verdi. Örgün eğitim sistemleri açısından tarihteki en büyük bozulma kanımca. Ekonomik konumlarına bağlı olarak insanlar çok farklı şekillerde etkilendi. İngiltere'deki özel okullardaki birçok insanın çok hızlı bir şekilde çevrim içi hareket edebildiğini biliyorum. Hepsinin teknolojiye erişimi ve kaynakları vardı, bu oldukça mümkündü. Ancak daha düşük sosyal ve ekonomik konumlarda, hem genellikle kaynaklara sahip olmayan öğretmenler hem de öğrenciler için durum çok daha zordu. Sanırım tarihin özellikle etkilendiği bazı durumlar düşünebilirim. Demek istediğim, tarihte uğraştığımız pek çok şey oldukça zor, duygusal olarak oldukça zorlayıcı. Bunu biliyorum çünkü işimde yaptığım şeylerden biri Holokost üzerinde çalışmak ve Holokostu öğretmek ve öğrenmek. Birçok okulun bunu yapmadığını biliyorum. Bu konuyu uzaktan eğitimle öğretmekten çekindikleri için öğretmediler. Öğrencileri destekleyebilmek için odada olmak istiyorlar. Onları Zoom'da ağırlayıp, soykırım hakkında konuştuktan sonra çekip gitmek istemezsiniz çünkü bu onlar için duygusal olarak rahatsız edicidir. Bence eğitim üzerinde gerçekten çok olumsuz etkileri var ancak bazı olumlu şeyler de var. Yani üniversite eğitiminde Zoom online platformlarını kullanmaya çok daha alışkınsınız. Fakat yine daha da fazla geliştirdik. Bunu yaparken daha iyi olmamız gerekiyordu. Ancak genelleme yapacak olursam, öğretmenlerin geleneksel olarak çevrim içi öğrenimde çok iyi olmadığını düşünüyorum. Bazı insanlar bu konuda çok ama çok iyiler ama genel olarak, okul öğretmenleri daha önce Skype'ı veya Zoom'u veya Teams'i pek kullanmadılar ve birdenbire çevrim içi öğrenimde olduklarından çok daha iyi hale gelmek zorunda kaldılar. Belki bu olumlu bir tarafıydı.

Es Baki: Anlıyorum. Bazı öğretmenler için sınıfın konfor alanı anlamına geldiğine katılıyorum. Kuşkusuz insanlığın yaşadıkları ve fiilen yaşamakta oldukları, insanlık tarihinin dönüm noktalarından biri olarak kabul edilebilir. Sizce tarih eğitimi alanında uzman kişiler pandemi, doğal afetler, iklim krizi gibi konular üzerinde çalışarak tarih aracılığıyla ve disiplinler arası bir bakışla sosyal anlamda bilinçli dünya vatandaşları yetiştirmeyi düşünmeli midir? Bu konudaki görüşünüz nedir?

Chapman: Bence evet ama aynı zamanda hayır. Yani aslında bazı açılardan pandemileri zaten öğretiyoruz. Örneğin, çoğu İngiliz öğrenci Kara Ölüm, Hıyarcıklı Veba hakkında bilgi edinir. Bunu öğreten öğretmenlerin bu yıl bunu çok daha kolay bulduğunu biliyorum çünkü öğrenciler pandeminin ne olduğunu biliyorlardı ve böylece 'Ah, bu birdenbire daha ilginç' diye düşündüler. Bir şekilde bu tarz şeyler oldu. Ama bence, aslında - 'hayır' cevabı açısından- sadece pandemiler hakkında öğretmeye başlamak iyi bir fikir olmaz. Bence COVID-19 neyin parçasıdır diye sormalıyız. Daha büyük olan hikâye nedir? Bence daha büyük olan hikâye Antroposen'dir. Son 50 yıldır içinde bulunduğumuz ve küresel sistemlerin her şekilde etkilendiği yerin farkına varmaya başladığımız durum. Pandemi bunun bir yönü. Sanırım pandemi sırasında ortaya çıkan birçok şey, örneğin fabrikalar falan olmadığı için herkes bir anda hava kirliliğinde bir iyileşme fark etti. Bu nedenle, pandemide ortaya çıkan birçok şey aynı zamanda Antroposen'e ve sadece pandemiden çok daha büyük sorunlara işaret ediyor. Bence kesinlikle bunları öğretmeliyiz. Türkiye'de nasıldır bilmiyorum ama İngiltere'de tarih her zaman oldukça küçük ölçeklidir. Küçük zaman dilimlerini kapsar. Bin yıllık bir süreci, binlerce yıllık bir periyodu işlemiyoruz. Son zamanlarda içinde bulunduğumuz çağın Holosen olduğunu çocuklar

bilmiyorlar. Biz öğretmediğimiz için bilmiyorlar. Birçok öğretmen Holosen'in ne olduğunu bilmiyor. Birçok öğretmen Antroposen'in de ne olduğunu bilmiyor. Yani biz bu şeyleri öğretmiyoruz. 500 yıl falan öğretiyoruz. Bin yıl geriye gidiyoruz, 10.000, 20.000, 30.000 yıl gitmiyoruz. Bence biz de ulusal tarih veya Avrupa tarihi yapmaya meyilliyiz. Şanslıysanız, belki biraz Afrika biraz da Çin görürsünüz. Muhtemelen Çin hiç yok. Dolayısıyla, içinde bulunduğumuz, COVID'in de parçası olduğu, dünyayı anlamak için daha geniş zaman ölçeklerinde ve küresel ölçekte tarihin gerekli olduğunu düşünüyorum.

Es Baki: Derste tarih yazımını tartışırken kullanmayı çok sevdiğim bir sözle başlamak istiyorum soruya: "Aslan yazmayı öğrenene kadar her hikâye avcıyı yüceltecektir." Bu perspektiften, "kazananlar" yerine "kaybedenlerin" anlatılmamış hikayelerini öğretmek için standart ölçüt olarak tüm dünyada kabul gören bir noktaya ulaşmayı amaçlayan bir fikre nasıl yaklaşıyorsunuz?

Chapman: Bu konuda üç düşüncem var. Bu gerçekten iyi bir soru. Önerdiğiniz şeyleri yapmanın önemli olduğuna katılıyorum. Söyleyeceğim ilk şey, bunu zaten iki şekilde yaptığımızdır. Yani İngiltere'deki sadece siyasi tarih değildir. Geleneksel olarak tarih sadece siyasettir. Bu sadece geleneksel olarak ulus-devletin hikayesi. Ama bu İngiltere'de bir süredir değişmekte, 1960'lara ve toplumsal cinsiyet tarihinin, sosyal tarihin ve aynı zamanda emek tarihinin yükselişine geri dönüyor. Yani 1960'larda ve 70'lerde tarih eğitimi alan ve sosyal tarih okuyan ve okullarında öğretmek isteyen çok sayıda öğretmen vardı. Bence İngiltere'deki müfredat çoğunlukla politik tarih üzerine ama sosyal tarih tarafı da var, kültürel tarih tarafı da, cinsiyet tarihi zaten var. Yani bence evet, oldukça doğru. Sadece ülkemizdeki üst sınıfın siyasi tarihini işlememeliyiz. Bundan daha geniş olmalıdır. Bunu da bir dereceye kadar zaten yapıyoruz ve daha fazlasını yapmak iyi olacak elbette. Yani ilk şey bu. İkincisi ise; müfredatımızda zaten ilginç bir ilkemiz var. Dolayısıyla, İngiltere'deki tarihsel düşünce tanımlarına bakarsanız, Amerika'da ya da Kanada'da bulacağınızdan oldukça farklıdır. Aslında, Almanya'daki sisteme oldukça benziyor. Yani İngiltere'de 'yorum' kavramı var. Yorum bizim için teknik bir terim. Biz bunu yapmalıyız ve Almanya'da onlar da aynı anlama gelen "dekonstrüksiyon" yapmak zorundalar. Yani hem İngiltere'de hem de Almanya'da, eğer bir tarih öğretmeniyseniz, öğrencilerinizi farklı temsillere ve farklı anlatılara maruz bırakmak zorundasınız ve onların 'Neden birden fazla hikâye var?' diye sormaları gerekiyor. Dolayısıyla, zaten zorunlu müfredatımızın bir parçası olarak geçmişe farklı perspektiflerden bakmaya çalışıyoruz. Yani, bir bakıma, bunların bazılarını zaten yaptığımızı düşünüyorum ama haklısınız, daha fazlasını yapmamız gerekiyor. Örneğin, 2020 yazındaki Black Lives Matter'ın içeriği insanlar için çok açıktı. Müfredatımızın Avrupa merkezli olduğu oldukça açık, bu yüzden sahip olduğumuz bakış açılarını genişletmek için çok daha fazlasını yapmamız gerekiyor. Ama bence birçok öğretmen de bunu yapmak istiyor.

Bunu yapmanın önemini ve değerini zaten anlıyorlar. Ama anlamadığımız bir şey var ki, denemek ve anlamak iyi olurdu, o da yerli bakış açıları meselesi. Tarih çok rasyonalisttir. Tarih oldukça ampiristtir. Kanıtları incelemek için bir metodolojidir. Aslında aynı zamanda materyalisttir de. Bu nedenle, sadece dünyayı farklı bir şekilde anlamanın yolunu keşfetmek için, tarih derslerinde yerli halkların bakış açılarına bakmak iyi olacaktır. Bence tarih daha çok bir aydınlanma bakış açısıdır. Tarihe Yerli Amerikalıların perspektifinden veya Avustralya'daki Aborjinlerin perspektifinden bakmaya çalışırsak nasıl görünür? Nasıl görünüyor?

Es Baki: Kesinlikle katılıyorum ve ayrıca sınıftaki öğrencilerin geçmişlerini benimsememize yardımcı oluyor çünkü hiçbiri aynı geçmişe sahip değil.

Chapman: Muhtemelen İstanbul'da da Londra'da da aynıdır. Kıbrıs'ın çeşitli yerlerinde ve çeşitli okullarında bulundum. Çoğu zaman şehrin ortasında birçok dil konuşulur. Okullar çok kültürlüdür. Londra'da da aynı. Dikkat edin, İngiltere'de tüm çocukların aynı olduğu, hepsinin sadece İngilizce konuştuğu ve kırsal kesimde aynı kökenden geldiği bazı yerler var.

Es Baki: Tarihçilerin ya da tarih eğitiminin geçmişin hukukçuları ya da yargıçları olmadığını, bireylerin kendi hayatlarının lideri ve karar vericisi olması gerektiğini; ne söylendiğini ve öğrencilere nelerin okunmasının önerildiğini bilen öğrenciler için de bir rol model oluşturduğunu kabul ederek tarih öğrenme deneyimi boyunca öğrencilerin yolunu daha aydınlık ve parlak hale getirecek en uygun yaklaşım sizce hangisidir?

Chapman: Pekâlâ, bu oldukça zor bir soru. Yani, aslında başlangıç için, bazı durumlarda yargılamanın uygun olduğunu düşünüyorum. Bazen ahlaki yansımanın uygun olduğunu düşünüyorum. Tarihte bazı şeyler vardır ki çocukların ilk tepkileri sadece şok olmak ve hayrete düşmek olur, çünkü tarihte pek çok adaletsizlik vardır. Bu nedenle, bazen tarih öğretmenlerinin geçmişte yaşananların doğru ve yanlışları hakkında bu tartışmaları yapmaları gerektiğini düşünüyorum. Ama çoğu zaman yaptığımızın bu olmadığını kabul ediyorum. Çoğu zaman bilimsel olmaya ve kanıtları kullanarak olup bitenler hakkında akıl yürütmeye çalışıyoruz ve her daim böyle olmanın oldukça zor olduğunu, çünkü çocukların genellikle bir şeye kişisel veya daha ahlaki bir tepkisi var ve onlara bunu tartışma fırsatı vermemiz gerekir. Yani bir tarih öğretmeni sadece bilimsel bir tarihçi olamaz. Onların da insan olması gerekiyor. Aynı zamanda, araştırmaya, akıl yürütmeye ve tüm bunlara odaklanırsanız, bu aslında oldukça sıkıcıdır. Çocuklar hikayeleri, anlatıları severler. Geçmişle yüzleşme sadece akılcı olmamalıdır. Bazen duygusal veya estetik de olmalıdır. Bu yüzden, bir tarih öğretmeni olarak, ahlaki sorular ortaya çıktığında bunlarla başa çıkabilmeniz gerektiğini düşünüyorum. Çocuklar 'Neden, neden, neden hepsi öldü?' bilmek isterler. Bilmek isterler. Bu bazen sadece güzel ya da şaşırtıcı ya da afallatıcı ya da korkutucudur ve burada bir tür estetik vardır. Yani, eğer bir öğretmenseniz, hikâyeyi anlatmakta iyi olmalısınız. Burada bir tür anlatı yeteneği var. Bu sadece analitik olmakla ilgili değil. Bunların hepsini söyledikten sonra, tarihte yaptığımız şeylerin çoğunun analiz, tartışma ve akıl yürütme olduğunu düşünüyorum. Bunu yapmanın yolu, gerçekten denemek ve bunu somutlaştırmaktır. Öğretmen orada öylece durup 'Bunu öğrenin! Bunu öğrenin! Bunu öğrenin! Eğer yanlış anlarsan...' dememelidir. Onlardan, yapmalarını istediğimiz akıl yürütme türlerini, sorgulama türlerini modelliyor olmalılar. Bu nedenle, bir tarih öğretmeni geçmişe yönelik sorgulamayı dramatize etmede ve geçmiş hakkında akıl yürütmede iyi olmalıdır. Nesnelerin nasıl sorgulanacağını ve sonuçların nasıl çıkarılacağını dramatize etmek anlamında iyi olmalıdır. Bence her zaman bu kişiliği, tarihçi olmanın ne demek olduğunu gösteren bu temsili geliştirmemiz gerekiyor. Böylece öğrencilerin tarihçi bakış açısını benimsemelerini sağlıyoruz.

Es Baki: Sizin bakış açınıza göre, çocukların geçmişi öğrenirken bugün üstesinden gelmek zorunda oldukları ortak zorluklar nelerdir? Eğitimcilerin/uzmanların tarih eğitimi konusunda karar verirken çocukları da dahil etmeleri gerektiğini düşünüyor musunuz? Erken yaşta tarih eğitimine nasıl yaklaşıyorsunuz? Nasıl inşa edilmelidir?

Chapman: Son soruyla başlarsak, benim deneyimim ortaokul-lise tarih eğitimi üzerine. Daha büyük çocukların öğretmeniydim, bu yüzden küçük çocuklar hakkında pek bir şey bilmiyorum. Ancak meslektaşlarımın - küçük çocuklar üzerinde araştırma yapan meslektaşlarım - benim yaptığım yöntemi benimsemiş eğiliminde olduklarını söyleyebilirim. Bu nedenle, daha küçük çocuklara özellikle farklı bir şekilde öğreteceğimi sanmıyorum. Bu konuda da hala aynı fikirdeyim. Soru sormalarını sağlamak istiyoruz. Hikayeler, anlatılar, geçmişin kalıntıları, kanıtlar, izler, bunun gibi şeylerle çalışmak istiyoruz. Okuryazarlığın küçük çocuklar için büyük bir sorun olduğunu düşünüyorum, ancak metodolojinin çok farklı olduğunu düşünmüyorum. Bu durumun daha büyük çocuklar ve daha küçük çocuklar için oldukça benzer olduğu kanaatindeyim. Bu sadece karmaşıklık derecesi, sahip olduğunuz bilgi miktarı ve okuryazarlık seviyeleri ile alakalı. Bence tarih öğretimi, insanlara soru sormalarını sağlamak, onları bir sorgulamaya dahil etmekle ilgilidir. Bu nedenle, bunu daha büyük çocuklarla olduğu kadar küçük çocuklarla da yapabileceğimizi düşünüyorum ancak dediğim gibi küçük çocuklar konusunda uzman değilim. Çocuklar için zorluklar ve engeller nelerdir? Tartışılacak çok şey var, birçok engel var. Birinden bahsettim - ilk olarak okuryazarlık. Tarih biraz sıra dışı bir şeydir, mesela, geçmişte ziyaret edemezsiniz. Olmuş ve bitmiştir. Tarih oldukça da soyuttur. Birçok çocuk bunu ilgi çekici olarak görmeyi çok zor buluyor çünkü her şeyden önce konu ölü insanlarla ilgili, bu yüzden 'Hiç önemi yok' diye düşünüyorlar. Öldüler. Bunu neden yapmak zorundayız? Canlı olan şeylerle ilgileniyorum.' Aslında bu mantıksız değil çünkü dünyanızda olup bitenleri ve buradaki önemli şeyleri bilmek istiyorsunuz. Yüzyıllar önceki dünyayı neden incelemelisiniz? Yani okuryazarlık engelleri var. Bittiği için tarihin alakasız olduğu algısı var. Tarihin soyut olduğu gerçeği var. Bir tarih öğretmeni olarak çocuklar için bu dünyayı yaratmaya çalışmalısınız. Geçmişteki farklı bir dünyayı anlamalarına, hayal etmelerine ve görselleştirmelerine yardımcı olmalısınız. Bence bu, coğrafya öğretmeni olmaktan daha zor. Coğrafya öğretiyorsam ve nehirler hakkında konuşuyorsak nehre gidebiliriz. Nehirde durabiliriz. Geçmişte inceliyorsam, sahip olduğumuz tek şey küçük parçalar ve izler. Denememiz, yeniden kurmamız, yeniden hayal etmemiz gerekiyor. Yani bunlar bazı zorluklar - okuryazarlık, soyutun doğası, ilgi düzeyi gibi - barındırıyor. Öğrenciler çoğu zaman bunun alakasız olduğunu düşünüyor gibi görünüyor. Bir diğer sorun ise ebeveynler. Ebeveynler genellikle çocuklarına 'Tarih mi? Hayır, sana bir iş vermeyecek. Matematik ile ilgilen. Fen dersine çalış.' derler. Yani, aslında ebeveynler genellikle yardım etmiyor ve tarihi seven öğrencilerim olmasına rağmen - gerçekten sevdiler - devam etmediler. İngiltere'de 14 yaşında tarih dersi almayı bırakabilirsiniz. Aileleri onlara 'Doktor olman lazım' dediği için dersleri bıraktılar. "İhtiyacınız olan şey fizik, kimya ve matematik".

Yani bunlar birçok problemden bazıları. Sanırım, aynı zamanda kültürel sorunlar da var. Yani, öğrencilerin kendi dünyalarının veya geleneklerinin bir parçası olduğunu düşünmedikleri şeyler üzerinde çalışıyorsanız, tarihteki insanlar öğrenciler için sadece ölü olmakla kalmaz, aynı zamanda kendileri gibi düşünmedikleri insanlar haline de gelirler. Fransız aristokrasisi ya da başka bir şey okuyorsanız, Londra'nın ortasında fakir bir bölgede yaşayan bir çocuk için bu ne anlama gelir?

Peki, öğrencilere ne okumak istediklerini sormalı mısınız? Bazen, ama bunu her zaman düşünmüyorum, çünkü sorunların çoğu değiştirebilecekleri şeylerle ilgili değil. Yine de iyi bir fikir, öğrencileri dinlemeyi kabul ediyorum çünkü eğer dinlemezseniz, öğrettiğiniz şeyi nasıl anlayacaklar. Onları dinlemeli, bakış açılarını anlamalı, ilgilerine saygı duymalı ve onları neyin ilgilendirdiğini bulmaya çalışmalısınız. Ama daha önce de ifade ettiğim gibi, tarihin tamamen soru sormakla ilgili olduğunu düşünüyorum, bu yüzden öğrencilerin hangi soruları sormak

istediğini bilmek de önemlidir. Kesinlikle ve kesinlikle çocukları dinleyin. Bence her durum için söylüyorum, başka seçeneğiniz yok. Öğretme ve öğrenme her zaman bir müzakeredir. Onlara 'Bunu öğreneceğiz!' dersem, ilgilerini çekmiyorsa, pek iyi öğrenmeyecekler. Bu yüzden eğitimin doğası gereği bir diyalog olduğunu düşünüyorum. Bu bir diyalog. Ama çocukların anlamadığını düşündüğüm bazı şeyler de var, mesela benim öğretim metodolojimi. Onlardan bana nasıl öğreteceğimi söylemelerini isteyeceğimi sanmıyorum. Onları dinler ve onlar için neyin işe yarayıp neyin yaramadığını anlardım.

Es Baki: Bir şeyler sunmak ve ihtiyaçlara cevap vermek gibi, onlardan ne talep edildiğini bilmeniz gerekir. İşte bu yüzden diyalog önemli. Benim gözlemlediğim zorluklardan biri bu olabilir. Katılır mısınız bilmiyorum ama öğrencilerin olayları lineer bir algı içinde görme eğilimi var, örneğin Fransız devrimi akıllarına yerleşmeden önce diğer olay başlamaz, bu yüzden onu zamanda sabitlemeleri gerekir. Bana 'Hocam, lütfen Aydınlanmanın tam olarak ne zaman başladığını ve tam olarak ne zaman bittiğini söyler misiniz?' diye soran bir öğrencim vardı. Yani bağlantı kurmuyorlar. Yani belki de bu zorluklardan biridir.

Chapman: Evet, bu, bahsetmemiş olduğum gerçekten önemli şeylerden biri. Evet, çok haklısınız. Demek istediğim, tarihi anlamının ve onun hakkında öğrenmenin önündeki bir diğer engel de tarihi öğrenmenin kavramsal talepleriyle ilgili. Yani sizin dediğiniz gibi tarihçiler, Aydınlanma ya da bunun gibi ortak bir özelliği olan zaman dilimleri ve dönemler gibi oldukça soyut şeylerden bahsediyorlar. Doğrudan deneyimleyemedikleri bu büyük şeylerden, Fransız Devrimi'nden, Sanayi Devrimi'nden bahsediyoruz. Bu kavramlarla baş etmek oldukça zor. Ayrıca, çocukların dünya hakkındaki fikirleri, dünyaya ilişkin doğrudan deneyimlerine dayanma eğilimindedir ve geçmiş, deneyimleyebileceğiniz bir şey değildir. Dolayısıyla, bilgiyi nasıl edinebileceğimize dair fikirler tarih disiplininde mutlaka işe yarayacaktır diye bir kural yok. Ayrıca, geçmişte insanlar farklı şekilde yaşadılar. Farklı değerleri, farklı inançları vardı ve bunları açıklamak oldukça zor. Dolayısıyla, eğer bir çocuksanız, tarihte pek çok kavramsal istek ve öğrenmeniz gereken pek çok şey var demektir. Ama demek istediğim, bu sadece öğretmen için bir meydan okumadır. Bunların farkında olmamız ve çocuklarımızın söylediklerine çok dikkat etmemiz gerekiyor. Bir öğretmen olarak her zaman bir geri bildirim döngüsü olduğunu düşünüyorum. Her zaman izliyor ve 'Beni anlıyorlar mı?' diye soruyorsunuz. Her zaman ne dediklerini dinliyorsunuz.

Es Baki: Genel olarak, çocuklar arasında fen ve matematik derslerinde rahat hissetmediklerinde kendilerini tarihe veya edebiyata daha yakın hissetme eğilimi vardır. Bu durum tarihin temsil edilme biçiminin başarısızlığı mı yoksa çocukların kendi başarısızlığı mı? Ne düşünüyorsunuz?

Chapman: Muhtemelen bunların hepsi. Yani tarihin kültürel algıları, tarihin nasıl anlaşıldığı vesaire tarih eğitiminin önünde büyük bir engeldir. Bunun nedeni, tarihin aynı anda birçok farklı anlama gelmesidir. Bu nedenle, çoğu zaman Türkiye'de, İngiltere'de ve her yerde aynıdır, politikacılar tarihin, ülkeleriyle özdeşleşen pozitif vatandaşlar yetiştirmekle ilgili olduğunu düşünürler. Böyle düşünüyorlar. Ben tarihi böyle düşünmüyorum. Tarihi bir araştırma, bir inceleme, bir akıl yürütme süreci olarak düşünüyorum. Öyleyse, tarihin sadece gurur duyabilmeniz için ülkeniz hakkında olumlu bir hikâye anlatmakla ilgili olduğunu düşünüyorsanız- ki birçok politikacı bunu düşünüyor ve birçok ebeveyn de bunu yapıyor- o zaman tarihin sınırlı kullanımları olduğunu düşünmeleri anlaşılabilir. Bu ne işe yarıyor? Size bir

hikâye anlatır. Kendinizi iyi hissetmenizi sağlar. Peki. Bu kadar. Sorun, tarihin kültürel temsilinin bir kısmıdır, çünkü farklı insanlar için farklı şeyler ifade eder. Ayrıca, analitik olarak tarih öğretirseniz, bazen insanlar size gerçekten çok kızarlar, "hikayelerimizi sorgulamak ne demek?" diye düşünürler. Hükümetimizde şu söz var, 'geçmiş çöpe atmak'tan bahsediyorlar. Tarihçilerin sırf soru sordukları için 'geçmiş çöpe attığını' söylüyorlar. Heykellerle ilgili bu tartışmalarda olduğu gibi. Heykelleri yıkar mısın? İnsanlar çoğu zaman geçmiş bir yasaymış gibi konuşur. Tüzük geçmişin bir temsilidir. Yani kısmen sosyal bir mesele, kısmen de kültürel bir inşa. Ayrıca, birçok ebeveynin çok güçlü bir tarih eğitimi yoktur, bu nedenle çocukları tarihin ne olduğunu anlamıyorsa, bu şaşırtıcı değildir.

Es Baki: Her yıl, akademik yılın başında öğrencilerimden tarih dersindeki beklentilerini benimle paylaşmalarını istiyorum ve çoğunlukla bekledikleri şey, bugün yaşadıklarından çok uzak olduğunu düşündükleri geçmiş olaylarda kaybolmak. Verdiğimiz eğitim onların bağlantı kurmasını engelliyor gibi görünüyor. Bu noktada eğitimcilere önerileriniz neler olur?

Chapman: Sanırım burada iki sorun var ve bu mesafeyle ilgili, değil mi? Çocukların geçmişi uzak ve kendileri için önemsiz olarak algılaması. Onlarla hiçbir bağlantısı yok gibi.

Tek bir tehlike var, 'Onlara gerçekten alakalı tarihi öğrettiğimizden emin olmalıyız, bu eski şeylerden değil' diye düşünmek. Onlara şimdiki zamana çok yakın şeyler öğretmeliyiz.' Bazen insanlar senin yapman gerekenin bu olduğunu düşünüyor ve bence bu bir hata. Bu bir hata çünkü tüm insanlık tarihi insanlarla, insan topluluklarıyla ve insan kültürleriyle ilgilidir ve bu nedenle herkesle ilgilidir. Bu sadece çocukların bunu görmesine yardım etme meselesi. O yüzden bence ilk tehlike, çocukların geçmişin farklı olduğu algısına aradaki mesafeden kurtulmaya çalışarak cevap vermek ve onlara sadece modern şeyleri öğretmek. Bazen insanlar bunu yapmaya çalışıyor ama bu bir hata bence.

Ama bence sorunuza çok güzel bir cevap var çünkü cevabı bulan araştırmacılar var. Amsterdam Üniversitesi Uygulamalı Bilimler tarafından yapılan çalışmalar var. Orada geçmişte birlikte çalıştığım, Profesör Arie Wilschut ve meslektaşları Dr. Dick van Straaten ve Profesör Ron Oostdam adında bir araştırmacı var. Bu araştırmacılar, alaka düzeyi ve geçmişi öğrenciler için nasıl ilgi çekici hale getirebileceğimiz konusunda bir dizi farklı çalışma yapmışlardır.¹ (Bkz: Dipnot 1) Bu çalışmaların istatistiksel olarak anlamlı bulguları, geçmişle günümüz arasında bilinçli ve sık sık bağlantı kurarsanız ve aralarındaki benzerlikleri ve farklılıkları tartışarsanız, bunun çocukların motivasyonu ve tarih algıları üzerinde gerçekten olumlu bir etki yaratacağını göstermektedir. Bu yüzden, eski tarih ya da öğrencilere tamamen ölü gibi görünen bir şey öğretiyor olsanız bile, öğretmenlerin yapabileceği şeyler olduğunu düşünüyorum. Şimdiki zamanda önemsedikleri şeylerle bağlantı kurmanın yollarını bulabilirsiniz.

¹ Örneğin: van Straaten, D., Wilschut, A., & Oostdam, R. (2016). Making history relevant to students by connecting past, present and future: a framework for research. *Journal of Curriculum Studies*, 48(4), 479-502. <https://doi.org/10.1080/00220272.2015.1089938>; van Straaten, D., Wilschut, A., & Oostdam, R. (2018). Measuring students' appraisals of the relevance of history: the construction and validation of the relevance of history measurement scale (RHMS). *Studies in educational evaluation*, 56, 102-111. <https://doi.org/10.1016/j.stueduc.2017.12.002>; van Straaten, D., Wilschut, A., & Oostdam, R. (2018). Exploring pedagogical approaches for connecting the past, the present and the future in history teaching. *Historical Encounters*, 5(1), 46-67; van Straaten, D., Wilschut, A., & Oostdam, R. (2019). Connecting past and present through case-comparison learning in history: views of teachers and students. *Journal of Curriculum Studies*, 51(5), 643-663. <https://doi.org/10.1080/00220272.2018.1558457>;

Bunu öğretiminizde bilinçli olarak yaparsanız, Amsterdam'dan yapılan araştırmalar gösteriyor ki, olumlu etkilerin olması muhtemeldir. Ayrıca, sağduyu, öyle değil mi, öğrencilerle bağlantı kurun, onlar da kendilerini ilgili hissedeceklerdir.

Es Baki: İstisnalar dışında, çoğunlukla her kültürün “kendi” geçmişini tarih eğitimine entegre ettiği düşünüldüğünde, bunun küresel bir tarih anlayışına engel mi yoksa avantaj mı olduğunu düşünüyorsunuz? Kültürel açıdan bahsetmişken, tarih eğitiminde olaylar veya herhangi bir olaya sistematik bir yaklaşım önemli midir? Buradaki bakış açınız nedir?

Chapman: Burada iki şey var. Bunlardan biri sadece kişisel bir bakış açısı. İkincisi ise felsefi bir bakış açısıdır.

Bu yüzden, kişisel olarak, "bizim" sadece "tarihimizi" öğretmemiz gerektiği fikrine her zaman oldukça karşı oldum ve bunun nedeni birçok farklı ülkede yaşadığım için "biz"in kim olduğunu bilmiyorum. Ben İspanya ve Venezuela'da ve Amerika'da yaşadım ve ailem hayatlarının çoğunu Suudi Arabistan'da, yine Kıbrıs'ta geçirdi. Bu yüzden birçok yerde yaşadım ve bu kişisel geçmişimden dolayı tercihim gerçekten daha kozmopolit bir öğretim yaklaşımı. 'Geçmiş millileştirmeyi' pek sevmiyorum. Geçmiş hiçbir zaman tek bir ulus değildi. Her zaman küresel bir sistemdi, bu yüzden benim kişisel bakış açım bu.

Sonra felsefi olarak, daha önce tartıştığımız bazı şeylere geri dönersek - COVID-19, Çin'in yükselişi, Antroposen - bence yaşadığımız dünya ulus-devlet düzeyinde anlaşılabilir. Bu, karşılıklı bağlantılar içinde küresel bir dünyadır. COVID'in ne kadar hızlı yayıldığını görebilirsiniz. Çernobil Kazası meydana geldiğinde İngiltere'de insanların bir gün içinde nasıl etkilendikleri görebilirsiniz. Bu nedenle, tarihin sadece ulusal hikâye veya grubunuzun hikâyesi olması bir sorundur. Ayrıca, başka bir neden daha var. İngiltere'deyim, İngiliz vatandaşım ama birçok yerde yaşadım. Aynı durum birçok öğrenci için de geçerlidir. Yani, 'İngiltere'deyiz ya da Türkiye'deyiz, bu yüzden ulusal hikâyeyi öğretiyoruz' diyemezsiniz, çünkü sınıf birçok ulusu, birçok olası geçmişi içerecektir. Bu yüzden, çoğu yerin geçmişi kamulaştırdığı doğru ve bence bunu durdurmamız gerekiyor. Bence ülkenizi sevmek konusunda dersler alabiliriz. Vatandaşlık dersleri alabilirsiniz. İyi. Peki. Sorun değil. Ama bu tarih değil.

Bence bunu birçok şekilde yapabilirsiniz. Gündelik hayat her zaman karşılıklı bağlantıyla ilgili bu tarihsel sorulara işaret ediyor. Bu yüzden bunu onlara yemekle göstermeyi seviyorum. Sadece yedikleri yemekten bahsediyorum ve sonra 'Ah, bu ilginç, yediğiniz tahılların Irak'tan, Bereketli Hilal'den geldiğini biliyor muydunuz? Mesela domates, domates Güney Amerika'dan.' Hayatın en temel günlük yönleri bile sizi her zaman büyük küresel süreçlere bağlar. Bence tarihte bunları araştırmalıyız çünkü geçen yıl gördüğümüz gibi, küresel ısınmada gördüğümüz gibi, karşılaştığımız tüm felaketler ve fırsatlarla gördüğümüz gibi, bu bizim çocuklarımızın geleceğini şekillendirecek, çünkü bu küresel bir şey.

Es Baki: Tüm paylaştıklarınız için ve zaman ayırdığınız için çok teşekkür ediyorum.

Chapman: Ben de sorularınız için teşekkür ederim.